

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318201893
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8318201893.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Marianny Hirkovej, v spore žalobcu L. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. 3, XXX XX X., proti žalovanej: B. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. č. XX, XXX XX X., zastúpená JUDr. Branislavom Volochoch, advokátom so sídlom Laborecká 81, 066 01 Humenné, o zaplatenie 822,69 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 7C/18/2018-193 zo dňa 7.10.2020 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne prvoinštančný súd v samostatnom uznesení po právoplatnosti tohto konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu zamietol. Žalovanej vo vzťahu k žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Prvoinštančný súd vychádzal zo žaloby, kde žalobca sa domáhal vrátenia sumy 822,69 eur a úhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 19P/107/2010-42 zo dňa 26.5.2010 bol zaviazaný platiť výživné na dcéru vo výške 74,79 eur. Rozsudkom č.k. 15Pc/8/2016-6 súd zrušil jeho vyživovaciu povinnosť s účinnosťou od 1.8.2016. Výživné bolo ešte zaplatené za obdobie od augusta 2016 do júna 2017, preto žiadal vrátiť bezdôvodné obohatenie.

Prvoinštančný súd zistil, že dňa 9.12.2016, 14.11.2016, 18.10.2016, 16.9.2016, 16.1.2017, 27.2.2017, 25.4.2017, 28.3.2017, 26.6.2017 a 25.5.2017 zaplatil na účet v Tatra banke sumu 74,79 eur. Ako popis transakcie žalobca uviedol „výživné Q.“. Rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 15Pc/8/2016-6 zo dňa 23.5.2017 bola zrušená vyživovacia povinnosť žalobcu voči dcére Q. X. s účinnosťou od 1.8.2016. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.7.2017.

Pred Okresným súdom Humenné bolo vedené konanie otca L. X. proti Q. X. o zaplatenie sumy 822,69 eur, ktoré konanie bolo pre späťvzatie žaloby zastavené.

Prvoinštančný súd zistil, že žalovaná nielen namietala svoju pasívnu vecnú legitimitáciu, ale aj tvrdila, že výživné bolo spotrebované dcérou Q. a v určitej časti aj tvrdila, že išlo o dlžné výživné na dcéru E..

Svedkyňa Q. Q., rod. X., dcéra žalobcu bola vypočutá pred prvoinštančným súdom a uviedla, že v rozhodnom čase od 08/2016 až do 06/2017 sa zdržiavala na adrese svojho trvalého bydliska v B.. Bola bez pracovného pomeru, slobodná mamička na materskej dovolenke, bývala so svojim priateľom, otcom maloletého dieťaťa, u jeho rodičov. So žalovanou nežila v spoločnej domácnosti, avšak bola s ňou v

kontakte, navštevovala ju aj s dieťaťom a spolu s matkou v jej domácnosti trávila aj týždeň, aj viac. Uviedla, že otec jej prispieval finančné prostriedky na výživu, tieto chodili na účet matky, ktorá jej ich následne odovzdávala. Mama jej pomáhala v rámci možností a to aj tým, že aj u nej aj s dieťaťom trávila čas. Celé toto obdobie mame nemusela prispievať žiadnymi finančnými prostriedkami na stravu, všetko mala k dispozícii. Financie, ktoré jej posielal žalobca, mala pre svoju osobnú potrebu.

Žalobca pred prvoinštančným súdom uviedol, že finančné prostriedky boli vyplatené jeho bývalej manželke, dcére neboli poukázané, preto je toho názoru, že žaloba je dôvodná.

Prvoinštančný súd vec posúdil podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podľa § 456, § 458 ods. 1 OZ, podľa § 76 ods. 2 Zákona o rodine a podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine.

Prvoinštančný súd dospel k záveru, že v danom prípade žalobca si plnil svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči dospelému dieťaťu. Na návrh žalobcu bola vyživovacia povinnosť súdom zrušená so spätnou platnosťou. Dieťa, ktorému výživné patrilo, bolo dospelé, plne zodpovedné, teda hmotnoprávne aj procesnoprávne spôsobilé. Žalobca však zažaloval matku plnoletého dieťaťa, na účet ktorej bolo výživné zasielané. Finančné prostriedky boli použité pre plnoleté dieťa, ktoré bolo vo vzťahu k otcovi oprávnené na prijatie výživného. Skutočnosť, že výživné bolo zasielané na účet matky je iba administratívny fakt, pretože nešlo o výživné pre žalovanú, ale výživné pre plnoleté dieťa strán konania. Súd skúmal, či konkrétny žalovaný, teda matka dieťaťa, je nositeľom povinnosti, či má pasívnu vecnú legitimáciu a zistil, že v danom prípade matka dieťaťa nemá pasívnu vecnú legitimáciu na vydanie bezdôvodného obohatenia, o ktoré žiada žalobca. Medzi stranami sporu nevznikol záväzkový vzťah z bezdôvodného obohatenia, žalovaná nie je povinnou osobou na vydanie bezdôvodného obohatenia, jej majetok sa nezväčšil o výživné zasielané na jej účet ako platobné miesto, žalobcom. Keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno, prvoinštančný súd žalobu zamietol. Prvoinštančný súd o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, s použitím ust. § 262 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v celom rozsahu úspešná v spore, a preto jej patrí nárok na náhradu trov konania, ktorý súd ustáli vo vzťahu k výške v samostatnom uznesení po právoplatnosti tohto sporu.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Trval na to, že na strane matky došlo k bezdôvodnému obohateniu. Platí, že ak ide o dieťa, ktoré je plnoleté v zmysle Občianskeho zákonníka, súd neskúma, či ide o dieťa, ktoré spotrebovalo výživné alebo nie, vzniká nárok na vrátenie zaplateného výživného. Keďže vyživovacia povinnosť bola žalobcovi zrušená k 1.8.2016 a keďže dcéra Q. pri zrušovaní vyživovacej povinnosti rozsudkom 15Pc/8/2016-6 podala odvolanie, bol povinný plniť výživné až do rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto za obdobie od augusta 2016 do júna 2017 mu vznikol preplatok na výživnom, spolu vo výške 822,69 eur. V minulosti podal žalobu na dcéru Q. X. o vrátenie 822,69 eur. Konanie bolo vedené Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 12C/100/2017. Vtedy dcéra uviedla, že výživné sa k nej nedostalo, pretože bolo posielané na účet matky. Na účet matky žalobca vkladal finančné prostriedky mesačne s tým, že uviedol na úhrade dokladu, že ide o výživné na Q.. Keďže Q. X. poprela v minulosti, že dostala výživné od matky, žiadal vrátiť žalovanú bezdôvodné obohatenie. Nesúhlasil s rozporuplnými výpoveďami žalovanej, keďže v priebehu konania niekoľkokrát menila svoju výpoveď, načo použila finančné prostriedky. Uviedla, že išlo o dcéru E., neskôr na dcéru Q., avšak v minulosti mal s tým zlé skúsenosti, a preto vždy pri platbe na dcéry poukazoval výživné individuálne na meno každého dieťaťa. Spochybnil výpoveď svojej dcéry Q. a poukázal na jej výpoveď v inom konaní sp. zn. 12C/100/2017. Preto žiadal, aby odvolací súd rozsudok zrušil a zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 822,69 eur.

4. K odvolaniu zaujala písomné stanovisko žalovaná, ktorá uviedla, že odvolanie je zmätočné. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, aby preukázal, že na strane žalovanej došlo k bezdôvodnému obohateniu. Poukázala na výpoveď svedkyne Q. Q., rod. X.. Dcéra Q. niekoľko týždňov v rozhodnom období žila v domácnosti svojej matky, matka jej poskytovala všetky možnosti a pôžitky svojej domácnosti. Za všetko, čo dostala u matky, nemusela dcéra Q. nič platiť. Žalovaná pomáhala dcére jej finančne aj so synom (vnukom) dcéry Q.. Finančné prostriedky, ktoré boli uhrádzané na účet žalovanej, boli následne odovzdávané dcére Q.. Dcéra Q. okrem prejednávanej veci nevypovedala v predchádzajúcich konaniach.

Namietala predkladanie ďalších dôkazov zo strany žalovaného a na možnosť novôt v odvolacom konaní. Odvolacie konanie priestor pre novoty neumožňuje. Žiadala prvoinštančný rozsudok potvrdiť a uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej k odvolaniu uviedol, že na predchádzajúcom pojednávaní právna zástupkyňa dcéry jasne uviedla, že jej klientka, teda dcéra Q. od matky nedostávala žiadne

peniaze. Nevie, prečo dcéra teraz zmenila svoju výpoveď a vypovedala krivo. Zotrvál na svojom odvolaní.

6. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne. Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na závery prvoinštančného súdu, s ktorými sa stotožňuje. Na dôvody uvedené v prvoinštančnom rozsudku poukazuje a navyš k veci udáva:

Pokiaľ prvoinštančný súd rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 19P/107/2010-42 zo dňa 26.5.2010 rozhodol o povinnosti žalobcu plniť si vyživovaciu povinnosť na dcéru Q., v tom čase bola ešte maloletá, a preto bolo určené plnenie vyživovacej povinnosti k rukám matky, na účet matky. Keďže výživné sa platí v pravidelných mesačných splátkach, pretože výživné má spotrebný charakter, v rozsudku je vždy uvedený čas, za ktorý je potrebné a do ktorého je potrebné výživné zaplatiť, ale je uvedené aj miesto plnenia. V prípade maloletých detí je to na účet matky. V danom prípade v čase maloletosti Q. pri určovaní výživného bolo miesto plnenia určené účtom matky.

Toto miesto plnenia nebolo zmenené ani po tom, čo dcéra Q. nadobudla plnoletosť. Keďže výživné je osobným právom dieťaťa, a teda osoby, v prospech ktorej sa platí, ide o nárok, ktorý sa vzťahuje na prijímateľa výživného ako takého, osoba, ktorá poskytla účet na miesto plnenia výživného nie je osobou oprávnenou použiť sumu určenú na výživu vo svoj prospech.

V prejednávanej veci, pokiaľ žalobca zažaloval matku dieťaťa, že prijímala výživné na svoj účet, nepostačuje uvedené tvrdenie a preukázanie týchto okolností preto, aby súd považoval matku za pasívne vecne legitimovanú, teda za nositeľku zodpovednostného vzťahu z titulu bezdôvodného obohatenia sa podľa § 451 Občianskeho zákonníka.

V danom prípade bolo preto povinnosťou žalobcu preukázať (procesný útok v sporovom konaní voči žalovanej), že uvedenú finančnú čiastku, ktorú jej uhradil na účet s cieľom splniť si vyživovaciu povinnosť v prospech svojej dcéry Q., matka spotrebovala pre seba, resp. výživné Q. neodovzdala, resp. neposkytla. Žalobca však dôkazné bremeno neunesol, tieto okolnosti nepreukázal. Naopak, žalovaná v spore sa bránila a preukázala výsluchom dcéry Q. Q., rod. X., že finančné prostriedky jej boli zo strany matky odovzdávané, prípadne za finančné prostriedky jej bolo poskytnuté plnenie už v naturálnej forme v čase, keď sa zdržiavala v matkinej domácnosti.

Žalobca uniesol dôkazné bremeno na preukázanie dôvodnosti svojej žaloby.

7. Keďže v rámci procesného útoku a procesnej obrany žalobca neunesol dôkazné bremeno, že žalovaná sa bezdôvodne na jeho úkor obohatila, odvolaciemu súdu neostávalo nič iné, než rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdiť.

8. Akékoľvek dôkazy na podporu svojich tvrdení žalobca neoznačil a ani nežiadal vykonať. Okolnosti v súvislosti s výpoveďou dcéry Q. v inom konaní ostali len v pozícii jeho tvrdenia. Dôkazy vykonané pre účely preukázania jeho tvrdení už v odvolacom konaní nie je možné vykonať, pokiaľ ide o novoty, netvrdené pred prvoinštančným súdom.

9. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 CSP, v spojení s ust. §255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP. O výške tejto náhrady rozhodne prvoinštančný súd v samostatnom rozhodnutí po právoplatnosti tejto veci. V odvolacom konaní žalovaná bola úspešnou stranou sporu v plnom rozsahu.

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.